

Vzdělávací oblasti: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova, I. stupeň

1/ Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové vymezení

Předmět hudební výchova je koncipován na základě očekávaných výstupů oboru Umění a kultura v plném rozsahu pro závazné 2. období v RVP ZV.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

b) časové vymezení

Učební osnovy jsou pokryty základní minimální časovou dotací z RVP ZV pro 1., 2., 3., 4., 5. ročník po jedné hodině týdně v ročníku.

c) organizační vymezení

Výuka je organizována zpravidla v kmenové třídě budovy školy. Návštěvy výchovných koncertů se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

2/ Mezipředmětové vztahy

Předmět Hudební výchova svým obsahem navazuje na obsah některých dalších vyučovacích předmětů. Tyto vzájemné mezipředmětové vztahy lze využít ve vyučování k prohloubení znalostí a vytvoření komplexnějšího pohledu na danou problematiku u žáka. Mezipředmětové vztahy jsou uvedeny v osnovách u konkrétního učiva předmětu Hudební výchova.

3/ Integrace průřezových témat

Tématické okruhy daných průřezových témat jsou zařazovány průběžně ve všech ročnících během celého školního roku.

I. Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání, kreativity, kooperace, komunikace

III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- osobní účast v procesu tvorby, vyjadřování osobních prožitků, objevování Evropy a světa (hudba nezná hranice), kulturní projevy a potřeby různorodých skupin, národů a národností

IV. Multikulturní výchova

- kulturní diference - poznání a pochopení uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

VI. Mediální výchova

- kritické vnímání mediálního sdělení

4/ Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie

- rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými

2. Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.

3. Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

4. Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
- vedeme k pochopení emočního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.
- prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

5. Kompetence občanské

- vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.

6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
- učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
- vedeme žáky k správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova, I. stupeň

Ročník: 1. – 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Osvojí si alespoň dvacet nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti</p> <p>Dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu</p> <p>Správně tvoří hlasový tón, zpívá s oporou bránice</p> <p>Při zpěvu správně otvírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísni hrudník</p> <p>Dodržuje zásady hlasové hygieny</p> <p>Zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko melodické motivy</p> <p>Zpívá ve skupině s oporou nástroje nebo učitelova zpěvu</p> <p>Při zpěvu reaguje na předejru, mezihru, dohru</p> <p>Reaguje na dirigenta (dynamika, tempo)</p> <p>Technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře</p> <p>Správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo tance a použije je rytmicky vhodně</p> <p>Rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků</p> <p>Zapojí se do hudebně pohybových her</p> <p>Doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy</p> <p>Pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby</p> <p>Používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie</p> <p>Taktuje 2/4 a 3/4 takt</p> <p>Dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby; v koncertním i folkovém provedení</p>	<p>Vokální činnosti, nácvik písní</p> <p>Osvojování nových písní</p> <p>Hlasová a dechová cvičení</p> <p>Zásady hlasové hygieny</p> <p>Intonační a rytmické cviky</p> <p>Zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje</p> <p>Dynamika, tempo, reakce na dirigenta</p> <p>Instrumentální činnosti</p> <p>Rytmická cvičení, rytmizace textu</p> <p>Práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji</p> <p>Hudební improvizace</p> <p>Rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu</p> <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <p>Hudebně pohybové hry</p> <p>Hra na tělo</p> <p>Pochod</p> <p>Pohybové reakce na hudbu- pohybová improvizace</p> <p>Taktování 2/4 a 3/4 takt</p> <p>Poslechové činnosti</p>	<p>Tv – pohyb a jeho vyjadřovací schopnosti</p>	<p>Orffův instrumentář a improvizované nástroje</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu</p> <p>Podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje</p> <p>Píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách</p> <p>Pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč</p> <p>Umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu</p> <p>Při zpěvu se řídí dynamickými značkami</p>	<p>Základní výrazové prostředky hudby- pojmy tiše/hlasitě, rychle/pomalou</p> <p>Rozlišení kvality tónů</p> <p>Vlastní hodnocení skladby- interpretace</p> <p>Rozlišení základních hudebních nástrojů</p> <p>Funkce hudby</p> <p>Hymna ČR</p> <p>Seznámení s pojmy z hudební nauky</p> <p>Notová osnova</p> <p>Nota celá, základy psaní do notové osnovy.</p> <p>Nota půlová, čtvrtová, osminová</p> <p>Houslový klíč</p> <p>Dynamické značky, repetice</p> <p>Pomlky</p> <p>2/4 a 3/4 takt</p>	<p>Vv – vyjádření dojmů a pocitů výtvarným dílem</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>HV/I/ 1 Zaspívá podle schopností písňě ve sboru v durových i mollových tóninách, některé zná z paměti. Zaspívá také ve skupině nebo sólo Uvědoměle použije vokální dovednosti získané v nižších ročnících</p> <p>HV/I/ 2 Podle individuálních schopností realizuje jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not, orientuje se v notovém záznamu</p> <p>HV/I/ 3, 5 Technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje podle notového záznamu, elementárně improvizuje</p> <p>HV/I/ 7 Zapojí se aktivně do hudebně pohybových her nebo tanců Improvizuje při tanci Pohybem vyjádří výraz a náladu hudby Správně taktuje k hudební produkci na 2, 3, 4 doby</p> <p>HV/I/ 6 V klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby Poslechem i pohledem rozpozná základní hudební nástroje. Rozpozná některé hudební výrazové prostředky upozorní na výrazné změny.</p>	<p>Vokální činnosti, nácvik písní Práce s minimálně 10 písňemi v dur i moll (lidové, umělé, starší i moderní) Upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících Hymna ČR Prvky pěvecké techniky Melodizace a rytimizace textu Orientace v notovém záznamu Kánon, počátek dvojhlasu Rytmická cvičení</p> <p>Instrumentální činnosti Hra na jednoduché Orffovy nástroje Přehrávání melodie jednoduchých lidových písní Rytmický doprovod Instrumentální improvizace</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Práce s hudebně pohybovými hrami a tanci Taneční kroky Figury populární taneční hudby Taneční improvizace Hra na tělo Taktování na 2, 3, 4 doby</p> <p>Poslechové činnosti Práce s poslechovými skladbami Zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů Rozlišení melodie a doprovodu Různé hudební žánry</p>	<p>VI – hymna – státní symbol</p> <p>Tv – pohyb a jeho vyjadřovací schopnosti</p> <p>Vv – výtvarné vyjádření dojmů a pocitů</p>	<p>Orffův instrumentář.</p> <p>Možnost návštěvy koncertu</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>HV/I/ 4 Rozpozná hudební formu jednoduché písně, či skladby</p>	<p>Epizody ze života hudebních skladatelů Rozlišení základních hudebních nástrojů poslechem Odlišování durového a mollového tónorodu Seznámení s pojmy z hudební nauky 4/4 takt Procvičování notového písma Stupnice C dur Pomocné linky Předznamování (obecně) Akord Rytmičká cvičení</p>		